

Vårvete

Anders Ericsson, Hushållningssällskapet Västmanland

Triso är den högst avkastande sorten i hela området och dominansen är särskilt påtaglig i F-området. Dragon och Curry har den högsta proteinhalten och kan vara aktuella där man, trots kompletteringsgödning, har problem att uppnå tillfredsställande proteinhalter. Vinjett är ett alternativ till Triso i D- och E-områdena, samt där tidighet värderas högt.

Under 2002 lades 10 st sortförsök (L7-301) ut i vårvete, inom de mellansvenska försöken, varav 9 skördades och ett ströks p.g.a. gullkrageproblem. Avkastningen varierade från knappt 4 ton till drygt 8 ton med en

medelavkastning för mätaren Dragon på drygt 5700 kg. Det är nästan exakt samma som 2001 trots att årets försök såddes nästan en månad tidigare, dvs. i första halvan av april.

Tabell 1 visar att Estrad och Tybalt hade den högsta avkastningen i de obehandlade leden, medan SW 39109 gav högst skörd i de behandlade leden. I medeltal avkastade Estrad, Triso och Tybalt mest, tätt följt av SW 39109. Amaretto, SW 39320 och Vals avkastade mer än mätaren medan övriga sorter hade en avkastning i nivå med, eller något under mätarens.

Tabell 1. Vårvete. Avkastning 2002. Mätare: Dragon.

Sort	Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal
Dragon			
kg/ha	5368	6090	5729
rel.tal	100	100	100
Estrad	105	108	106
Triso	104	108	106
Tybalt	105	107	106
SW 39109	100	110	105
Amaretto	101	107	104
SW 39320	103	104	103
Vals	102	103	103
SW 39144	102	101	102
Milljet	99	102	101
Fasan	98	101	99
Vinjett	97	101	99
SW 38229A	98	100	99
CH211	95	101	98
Curry	98	97	97

Sorter

Diagram 1.

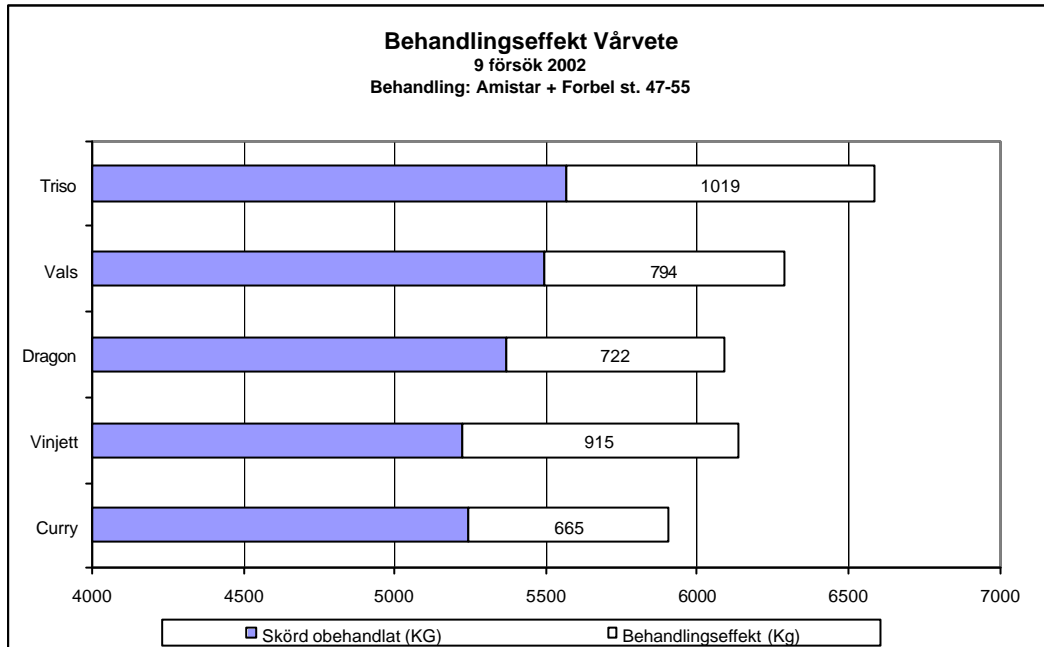
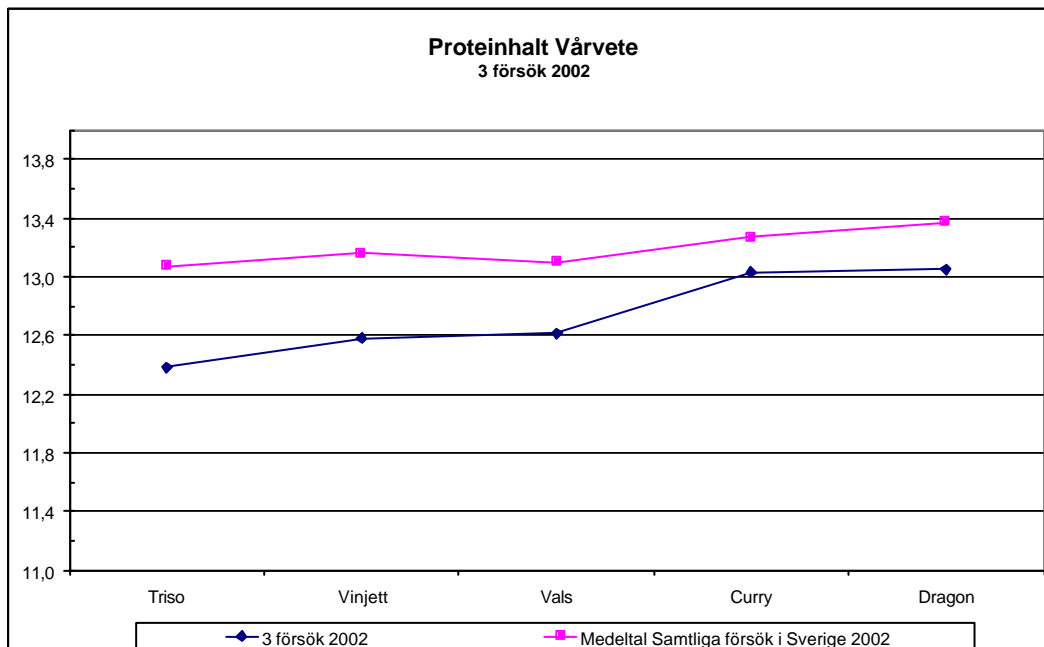

Diagram 2.

I diagram 1 ser man att av marknadssorterna, så gav Triso och Vinjett det största merutbytet för svampbehandling motsvarande cirka 18 %, medan övriga ligger på cirka 13 %. Proteinhalten var generellt höga, >13 %, i årets sortförsök. I de försök (3st) där proteinhalten för någon sort understeg 13 % så hade Curry och Dragon den högsta proteinhalten. Se diagram 2. Se också kapitlet: *Vårvetesorter och kvävestrategi*.

I tabell 2 redovisas marknadssorternas avkastning områdesvis, årsvis och som femårsmedeltal. Av marknadssorterna är det endast Curry som inte överträffar mätarens avkastning.

I F-området är Triso den överlägset högst avkastande sorten och har klart överträffat övriga sorter alla år. Även Vinjett och Vals (i utsädesodling 2003) överträffar mätaren, men når inte Trisos avkastningsnivå.

Även i E-området är Triso den högst avkastande sorten, men skillnaden mot övriga sorter är mindre och variationen mellan åren större. I D-området är Vals den högst avkastande sorten medan Triso och Vinjett ligger något över mätarens avkastning.

Marknadssorternas bestånds- och kvalitetsegenskaper framgår av tabell 3.

CURRY är medelsen och stråstyv. Avkastningen är i nivå med Dragon och sorten har bättre bakningsegenskaper. Sorten har hög proteinhalt och högt falltal. Sortägare Svalöf Weibull.

DRAGON är en medeltidig och stråstyv sort. Avkastningen är medelhög och bakningsegenskaperna är goda. Sorten har hög proteinhalt. Sortägare Svalöf Weibull.

TRISO är en tysk, medelsen och stråstyv sort med mycket god avkastning. Proteinhalten är medelhög och falltalet är något lågt. Sorten är känslig för mjöldagg men har relativt god motståndskraft mot bladfläcksvampar. Sortrepresentant Scandinavian Seed.

VINJETT mognar medeltidigt och är ganska stråstyv. Avkastningen är hög, proteinhalten medelhög och falltalet något lågt. Sortägare Svalöf Weibull.

VALS är en medellång, stråstyv sort med hög avkastning. Kvalitetsegenskaperna är goda. Sortägare Svalöf Weibull.

Tabell 2. Vårvete. Avkastning årsvis 2000-2002 samt medeltal 1998-2002. Mätare: Dragon

Sort/ Årtal	D-området				E-området				F-området			
	2000	2001	2002*	Medel 1998- 2002	2000	2001	2002*	Medel 1998- 2002	2000	2001	2002	Medel 1998- 2002
Dragon												
kg/ha	5910	8080	6680	7330	3540	5360	5270	4960	5230	5360	5830	5640
rel.tal	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>110</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
Curry			95	98	105	99		98	93	102	96	98
Triso			107	104	114	101	107	107	118	108	106	111
Vals	114		107	110	109	105	92	103	110	105	103	106
Vinjett		103	97	102	112	99	101	105	107	105	98	104

* Endast ett försök vilket gör resultatet osäkert.

Sorter

ESTRAD provas för andra året i området. Sortägare Svalöf Weibull.

FASAN är en tysk, långstråig och stråsvag sort med hög avkastning, speciellt i F-området. Proteinhalten är något låg, falltalet högt. Sortrepresentant Scandinavian Seed.

MILLJET provas för andra året i området. Sorten är eventuellt aktuell för ekoodling. Sortägare Svalöf Weibull.

AMARETTO provas för första året i området. Sortrepresentant Svalöf Weibull.

CH 211 provas för första året i området. Högproteinete. Sortrepresentant Scandinavian Seed.

SW 38229A (SCHOTTIS) provas för första året i området. Sortägare Svalöf Weibull.

SW 39109 (KRONJET) provas för första året i området. Sortägare Svalöf Weibull.

SW 39144 (NORDJET) provas för första året i området. Sortägare Svalöf Weibull.

SW 39320 provas för första året i området. Sortägare Svalöf Weibull.

TYBALT provas för första året i området. Sortrepresentant Scandinavian Seed.

Tabell 3. Vårvete. Bestånds- och kvalitetsegenskaper. Femårsmedeltal från hela landet 1998-2002

Sort	Stråstyrka %	Strå-längd cm	Mognad dagar	Tusen-kornvikt g	Liter-vikt g	Fall-tal sek	Protein-halt %
Curry	88	91	123	38,2	784	256	13,5
Dragon	90	93	122	37,4	781	250	13,6
Triso	88	87	123	42,1	790	224	13,2
Vals	88	91	122	37,9	783	241	13,3
Vinjett	89	87	121	39,9	772	226	13,3

Teckning

Sorter